

Ocena zmian ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Obciążenie administracji powiatowej	3
Wdrożenie nowych przepisów	3
Formalizacja obsługi interesantów	3
Wydawanie decyzji o wpisie do ewidencji gruntów i budynków	3
Zawiadamianie stron o wszystkich wpisach w ewidencji gruntów i budynków	3
Pozyskiwanie danych z dokumentacji architektoniczno-budowlanej	4
Pozyskiwanie danych z innych rejestrów publicznych	4
Budowa baz danych GESUT	4
Aktualizacja GESUT	4
Współdziałanie z gestorami sieci w trakcie budowy i aktualizacji GESUT	4
Narady koordynacyjne	5
Wzrost liczby zgłaszanych prac (i operatów)	5
Sprzedaż materiałów wykonawcom prac geodezyjnych	5
Współdziałanie przy tworzeniu i utrzymywaniu krajowego systemu informacji o terenie	5
3. Przenoszenie odpowiedzialności na administrację – kompetencje urzędnika	5
Wydawanie materiałów w uzgodnieniu z wykonawcą prac geodezyjnych	5
Weryfikacja opracowań geodezyjnych przyjmowanych do zasobu	6
Uwierzytelnianie dokumentów sporządzonych przez wykonawcę	6
Kompetencje urzędnika	6
4. Finansowanie administracji geodezyjnej i kartograficznej	6
Budżet rządowy	6
Budżet powiatu	7
Finansowanie zadań powiatowej administracji geodezyjnej i kartograficznej	7
Podział przychodów między organami	8
Unijne miliardy wyłącznie dla firm	9
5. Niektóre inne skutki zmian w przepisach prawa	9
6. Błędne bądź niezrozumiałe zapisy ustawy	9
Art. 12d. 2. Uwierzytelnianie	9
Art. 22 ust.2 Obowiązek zgłaszania zmian	10
Art. 22 ust.2 Aktualizacja operatu na podstawie dokumentacji architektoniczno-budowlanej,	10
Art. 23 ust.1. Przekazywanie orzeczeń przez sądy	10
Art. 23 ust.3. p.1 i 2 w związku z ust. 6. Przekazywanie przez organy odpisów decyzji, zgłoszeń i in.	11
Art.23 ust.3 p.3 Zawiadomienie o zmianach w PESEL	11
Art. 24 ust.2b p.1f Aktualizacja operatu na podstawie zgłoszeń do których organ nie wniósł sprzeciwu	11
Art. 24 ust.2b p.1g Aktualizacja operatu na podstawie wpisów w innych rejestrach publicznych	11
Art. 24 ust.2b p.1h oraz p.2 Aktualizacja operatu w drodze decyzji	11
Art. 24a Modernizacja ewidencji gruntów i budynków	12
Art.27 Zakładanie i prowadzenie GESUT	12
Art.28e Współdziałanie z władającymi sieciami w procesie zakładania i prowadzenia GESUT	12
Art.40 ust 8 Skład powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	12
Art. 40a ust.1, art. 40b ust.1 Pobieranie opłat	13
Art. 40j. ust. 1 Waloryzacja materiałów lecz nie usług	14
Art. 41, ust.3 p.1, art 41b ust.3 p.4 Zakładanie aktualizacja i modernizacja mapy zasadniczej	14
Art. 41, ust.3 p.5 Finansowanie kontroli	14
Rozdział 8a Zadania gminy dotyczące ewidencji miejscowości, ulic i adresów	15
Załącznik do ustawy	15
7. Brak dokumentu uprawniającego do wstępu na grunt	15

1. Wprowadzenie

Po raz 37 od 1989 r. zmieniono ustawę prawo geodezyjne i kartograficzne, tym razem dokładając **50 stron** przepisów. W ciągu ostatnich 2,5 lat wydano 18 przepisów wykonawczych do ustawy liczących **ponad 1800 stron**. W liczącym **70 stron** rozporządzeniu w sprawie ewidencji gruntów i budynków w listopadzie 2013 r. wprowadzono zmiany liczące **337 stron**. Zgodnie z zapowiedzią GGK (patrz strona internetowa GUGiK¹) w najbliższym czasie zostanie ono ponownie zmienione. Zmienione zostanie¹ także wprowadzone we wrześniu 2013 r. rozporządzenie w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, liczące **100 stron**. Najpóźniej 12 stycznia 2015 roku utraci moc¹ wprowadzone w lutym 2013 r. rozporządzenie w sprawie bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej liczące **431 stron**.

Przedstawioną dalej ocenę zmian ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne przeprowadzono pod kątem oddziaływania na funkcjonowanie powiatowej administracji geodezyjnej i kartograficznej. Zwrócono uwagę na niestabilność prawa, dodatkowe obciążenia tej administracji, przenoszenie odpowiedzialności z wykonawców prac geodezyjnych na administrację, nieprawidłowości w finansowaniu administracji. Wykazano także szereg błędów i niejasności w przepisach², w tym likwidację „legitymacji” uprawniającej geodetów do wejścia na grunt celem wykonania pomiarów.

Za jedną z najpoważniejszych wad przeprowadzonego procesu legislacyjnego uznano błędną ocenę skutków finansowych wykonania nowych przepisów (obowiązek sporządzenia takiej oceny wynika z treści art. 118 ust.3 Konstytucji RP). Ustawodawca uznał, że skutek finansowy wejścia w życie ustawy wyniesie w latach 2014-2023 nie więcej niż 3,4 mln zł, w tym 2,4 mln zł z tytułu rozszerzenia zakresu informacyjnego ewidencji gruntów i budynków o informację, czy wyróżniony w tej ewidencji obszar gruntu, w całości lub w części, objęty jest formą ochrony przyrody (kwota do dyspozycji GGK) oraz 1 mln zł dla samorządów na zmianę oprogramowania w zakresie naliczania opłat (patrz art.15 ustawy o zmianie ustawy Prawo geodezyjne ...).

Na początku maja 2014 roku starostowie w jednym z szesnastu stanowisk przyjętych na Zgromadzeniu Ogólnym ZPP stwierdzili, że „koszty realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii wzrastają, chociażby w wyniku zwiększenia szczegółowości danych ujmowanych w zasobach, ich informatyzacji, czy wreszcie zwiększenia mechanizmów gwarancyjnych dla obywateli” [Szesnaście stanowisk Związku Powiatów, Wspólnota, 11/1147, maj 2014]. Jest oczywiste, że obecne obszerne zmiany ustawy zwiększają koszty realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii. Nie dostrzegł tego wnioskodawca przedkładający sejmowi projekt ustawy.

W opracowaniu przedstawiono ocenę skutków zmian wskazując elementy mające wpływ na wzrost pracochłonności oraz przenoszenie odpowiedzialności na organy administracji, uznając je za czynniki generujące koszty. W świetle zasygnalizowanych w opracowaniu skutków zmian należy uznać, że wnioskodawca przedkładając Sejmowi projekt ustawy przedstawił wprawdzie skutki finansowe jej wykonania, jednakże podając nieprawdę.

Ustawa, wprowadzająca olbrzymie zmiany w sposobie funkcjonowania urzędów, wprowadzona została z naruszeniem jednej z głównych zasad prawodawstwa, zasady vacatio legis.

---

¹ <http://www.gugik.gov.pl/informacje/aktualnosci/web/2014/ktore-z-rozporzadzen-traca-moc-po-nowelizacji-pgik>

² Wymienione w opracowaniu wady nie wyczerpują listy zapisów komplikujących pracę administracji oraz zapisów błędnych lub niezrozumiałych.

2. Obciążenie administracji powiatowej

W wyniku wprowadzenia nowych przepisów prawa zwiększa się obciążenie pracowników administracji geodezyjnej i kartograficznej.

Wdrożenie nowych przepisów

Wprowadzono głębokie zmiany w przepisach regulujących prowadzenie ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, zbiorów danych obiektów topograficznych. Wprowadzono zmiany w klasyfikacji gruntów i sposobie użytkowania gruntów. Zmieniono zasady obsługi interesantów i (gruntownie) wykonawców prac geodezyjnych. Wprowadzono nowe zasady prowadzenia zasobu. Wprowadzono nowe standardy techniczne wykonywania prac geodezyjnych. Zmieniono symbole umieszczane na mapach. Angażuje się powiaty w budowę zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach i krajowego systemu informacji o terenie oraz w prace nad państwowym rejestrem granic.

Wzrasta liczba zadań i ich złożoność. Rozpatrywanie wielu spraw wymaga przeglądu i analizy przepisów celem określenia sposobu postępowania. Przepisy są niezwykle obszerne, niejednoznaczne i permanentnie zmieniane, co uniemożliwia ich skuteczne użycie w trakcie prowadzenia czynności administracyjnych. Ma to istotny wpływ na wydłużenie obsługi spraw.

Formalizacja obsługi interesantów

Wprowadzono wzory formularzy: zgłoszenie prac geodezyjnych, zgłoszenie prac kartograficznych, zawiadomienie o wykonaniu prac, protokół weryfikacji dokumentacji geodezyjnej, wnioski o udostępnienie materiałów zasobu, wnioski o wydanie wypisu i wyrys, wnioski dot. korzystania z ASG EUPOS, licencja dla interesanta, licencja dla geodety, licencja na okresowe korzystanie z ASG EUPOS, dokument obliczenia opłaty, wnioski o uwierzytelnienie.

Część formularzy wiąże się z wykonywaniem nowych dodatkowych czynności takich jak wydawanie licencji czy uwierzytelnianie.

Wypełnianie formularzy należy wprowadzić do interesanta, natomiast niezbędne jest jego przeczytanie i ocena prawidłowości wypełnienia. Zwiększa to pracochłonność obsługi interesanta.

Wydawanie decyzji o wpisie do ewidencji gruntów i budynków

Dla ok. 45% zmian w ewidencji gruntów i budynków trzeba wydać decyzję o wpisie (pozostałe 55% to zmiany podmiotowe niewymagające decyzji oraz zmiany przedmiotowe dokonane w następstwie przyjęcia operatu geodezyjnego). Ilość ta może ulec zmianie w przypadku braku wniosku właściciela o wpis w ewidencji gruntów i budynków po przyjęciu operatów z podziałów rolnych i leśnych.

Wydawanie decyzji skutkuje znacznym wzrostem pracochłonności procesu aktualizacji operatu ewidencyjnego - liczba zmian w 2013 r. w analizowanym powiecie wyniosła 13854, w związku z tym szacuje się liczbę decyzji na ponad 4000. Ponadto wprowadzony tryb wydłuża czynność aktualizacji o okres, po którym decyzja o wpisie staje się ostateczna.

Zawiadamianie stron o wszystkich wpisach w ewidencji gruntów i budynków

Obowiązek zawiadamiania o wpisie obejmuje wszystkie wpisy (obowiązek dla wpisów w ramach czynności materialno - technicznych wynika z zapisu REGiB § 49. 1.4) a o decyzji zawiadamia się zawsze.

Szacuje się (na podstawie danych o ilości zmian w 2013 r.), że liczba zawiadomień będzie nie mniejsza od 14000 (liczba ta ulega zwielokrotnieniu ze względu na ilość współwłaścicieli, którym trzeba dostarczyć zawiadomienie o zmianie). Obowiązek ten zwiększa pracochłonność procesu aktualizacji operatu ewidencyjnego.

Pozyskiwanie danych z dokumentacji architektoniczno-budowlanej

Należy, w następstwie analizy dokumentacji będącej w posiadaniu administracji architektoniczno-budowlanej, pozyskać dane o budynkach (22 różne informacje techniczne) i lokalach (nie mniej niż 11 różnych informacji technicznych oraz plany lokali).

Przepisy nie precyzują jakie dokumenty powinny znaleźć się w zbiorze dokumentów uzasadniających wpisy w ewidencji.

Pozyskanie dokumentów uzasadniających wpisy do ewidencji (w przypadku ich ewentualnego określenia w przepisie wykonawczym) wymaga znacznego zaangażowania pracowników urzędu.

Pozyskiwanie danych z innych rejestrów publicznych

W związku z brakiem systemowej wymiany danych między instytucjami prowadzącymi poszczególne rejestry, polegającej w szczególności na wzajemnym zawiadamianiu o dokonanych wpisach³, wypełnienie tego obowiązku np. przy sporządzaniu wypisu z EGiB, wymaga zbadania co najmniej księgi wieczystej, danych PESEL i EMUiA. Przepisy nie precyzują co robić w przypadku rozbieżnych danych (proces ich uzgadniania sparaliżowałby działania urzędu).

Budowa baz danych GESUT

Należy zamówić prace i odebrać wyniki prac zawierające dla każdego obrębu (w analizowanym powiecie jest to ponad 160 obrębów) dziesiątki tysięcy liczb, znaków graficznych i danych opisowych, przekazać dane do zweryfikowania firmom branżowym, wprowadzić dane pozyskane z innych rejestrów publicznych oraz od podmiotów władających sieciami, (lub przyjąć „na wiarę” wyniki prac „odebrane” przez GUGiK), określić przebieg procesu aktualizacji (p. Aktualizacja GESUT) i przeszkolić pracowników którzy będą prowadzić bieżącą aktualizację. Jakość odebranych prac będzie miała wpływ na prowadzenie (pracochłonność) bieżącej aktualizacji.

Aktualizacja GESUT

Przepisy „precyzują” tryb aktualizacji bazy danych GESUT (i jednocześnie BDOT500) następująco: „aktualizacja baz danych następuje na bieżąco, niezwłocznie po uzyskaniu nowych informacji”.

Prowadzenie aktualizacji GESUT (kilkanaście różnych ewidencji) musi odbywać się wg ściśle określonej procedury. W związku z brakiem trybu aktualizacji, w świetle olbrzymich kosztów budowy baz danych oraz wykorzystania do budowy środków UE niezbędne jest opracowywanie lokalnych „sposobów” aktualizacji.

Aktualizacja wymaga znacznego nakładu pracy. Nakład ten będzie zwielokrotniony w przypadku niskiej jakości baz danych. Komplikacje będą wynikały także z faktu, że bazy danych są i będą budowane dla wydzielonych obszarów, co wymusi zróżnicowanie postępowania w obsłudze wykonawców prac geodezyjnych (inne wymogi na terenach objętych ewidencją) i konieczność „cząstkowej współpracy” z dysponentami sieci uzbrojenia terenu.

Współdziałanie z gestorami sieci w trakcie budowy i aktualizacji GESUT

Należy podjąć bliżej nieokreślone działania celem współpracy przy aktualizacji GESUT z kilkunastoma gestorami poszczególnych sieci. Brak jednoznacznych przepisów praktycznie wyklucza współpracę gwarantującą systemowe zasilanie kilkunastu prowadzonych przez starostów nowych ewidencji.

---

³ Podstawą wpisu praw własności w ewidencji gruntów i budynków są akty notarialne, wyroki sądów itp. Efektem jest „systemowe” zróżnicowanie wpisów dotyczących praw w księgach wieczystych oraz w ewidencji gruntów i budynków.

Narady koordynacyjne

Sformalizowano czynności zwoływania narad koordynacyjnych. W efekcie rozpoczęcie prac nad wnioskiem inwestora dotyczącym uzgodnienia położenia elementów sieci uzbrojenia terenu nie może się odbyć prędzej niż po dwóch tygodniach od wpływu wniosku (w praktyce okres ten będzie znacznie dłuższy). Niewątpliwie spowoduje to wzrost ilości czynności wykonywanych przez pracowników urzędu.

Wzrost liczby zgłaszanych prac (i operatów)

Wprowadzono obowiązek zgłaszania prac polegających na tyczeniu wszelkich obiektów budowlanych.

Operaty pomiarów powykonawczych (budynki, sieci, przyłącza) stanowią 35-40% ogółu operatów. Należy zatem szacować wzrost liczby operatów o ok. 1/3 co znacznie zwiększa obciążenie czynnościami związanymi z kontrolą operatów oraz, w części dotyczącej budynków, czynnościami aktualizacji ewidencji gruntów i budynków.

Sprzedaż materiałów wykonawcom prac geodezyjnych

Każdorazowe pobranie materiału przez wykonawcę wymaga: a) uzgodnienia listy materiałów, b) sporządzenia Dowodu Obliczenia Opłaty, c) pobrania opłaty (karta, telefon) lub odesłania interesanta do punktu kasowego, d) sporządzenia licencji (należy sporządzić szczegółową listę wydawanych dokumentów wraz z podaniem identyfikatorów), e) wydania materiału.

W ramach jednego zgłoszenia pracy geodezyjnej czynności te muszą być wykonane co najmniej raz, przy czym dotychczasowa praktyka wskazuje, że wykonawca nawet kilkakrotnie zwraca się o udostępnienie materiałów dodatkowych.

Realizacja inwestycji (budowa przyłącza, budowa domu itd.) wymaga trzykrotnego wykonania następujących czynności: a) opracowania mapy do celów projektowych, b) wytyczenia w terenie (nowy obowiązek), c) pomiaru powykonawczego, przy czym wykonawca nie może wykorzystać materiałów pobranych w ramach jednej czynności do realizacji drugiej czynności.

Wprowadzone zasady wydawania dokumentów i pobierania opłat zwiększają pracochłonność obsługi wykonawcy prac geodezyjnych.

Współdziałanie przy tworzeniu i utrzymywaniu krajowego systemu informacji o terenie

Nie doprecyzowano zadań. Na podstawie dotychczasowej praktyki należy założyć, że GUGiK zażąda wykonania bliżej nieokreślonych obecnie czynności.

Podobne działania, mające charakter akcyjny, były stosowane wielokrotnie. Mają one negatywny wpływ na płynność załatwiania spraw, zwiększając pracochłonność pracowników administracji geodezyjnej i kartograficznej.

3. Przenoszenie odpowiedzialności na administrację – kompetencje urzędnika

Ustawodawca przenosi odpowiedzialność za skutki wynikające z ewentualnych nieprawidłowości wykonania prac geodezyjnych na organ administracji geodezyjnej i kartograficznej.

Wydawanie materiałów w uzgodnieniu z wykonawcą prac geodezyjnych

Wprowadzono obowiązek uzgadniania z wykonawcą zestaw materiałów potrzebnych do wykonania pracy. W przypadku sporu, co do zakresu materiałów lub wysokości opłaty, organ wydaje decyzję dot. zakresu materiałów i wysokości opłaty.

Organ odpowie za niewykorzystanie materiałów

W przypadku braku wszczęcia postępowania należy domniemywać, że urząd wydał wszystko, co niezbędne do wykonania pracy, zatem odpowiedzialność za ewentualne braki spada na organ administracji geodezyjnej i kartograficznej. Należy założyć, że urzędnicy nie będą wszczynać postępowania ze względu na fakt, iż nie posiadają pełnej wiedzy na temat materiałów zgromadzonych w zasobie oraz nie mają wystarczającej praktyki w zakresie prac terenowych, aby móc wykazać wyższość własnej oceny w odniesieniu do oceny wykonawcy prac.	przez wykonawcę prac.

Weryfikacja⁴ opracowań geodezyjnych przyjmowanych do zasobu

Pojęcie weryfikacji odnosi się do sprawdzenia prawdziwości, prawidłowości i przydatności (w odróżnieniu od pojęcia kontroli, które odnosi się do sprawdzanie czegoś, zestawiania stanu faktycznego ze stanem wymaganym). Po przyjęciu operatu do ośrodka domniemywać zatem należy, że organ stwierdził prawdziwość faktów opisanych w operacie. Urzędnicy nie mają praktycznie żadnej możliwości zweryfikowania dokumentów pod względem zgodności z przepisami prawa obowiązującymi w geodezji i kartografii (setki stron przepisów są nie do opanowania), w szczególności prawdziwości danych zawartych w operacie ale przyjmują i będą przyjmować operaty składane przez wykonawców do ośrodków dokumentacji.	Organ odpowie za treść dokumentu sporządzonego przez wykonawcę

Uwierzytelnianie dokumentów sporządzonych przez wykonawcę

Czynność uwierzytelnienia jest tożsama z poświadczeniem zgodności treści uwierzytelnianego dokumentu z danymi zawartymi w dokumentacji geodezyjnej lub w odpowiednich bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a i 1b ustawy. Ponieważ dokumenty sporządzane przez wykonawcę zawierają setki lub tysiące różnych znaków, linii itp. stwierdzenie zgodności jest praktycznie niemożliwe.	Organ odpowie za nieprawidłowości występujące w dokumencie wykonawcy

Kompetencje urzędnika

Kwalifikacje urzędnika powinny być co najmniej równorzędne kwalifikacjom wykonawcy prac geodezyjnych. Podnoszenie kwalifikacji powinno odbywać się poprzez szkolenia i praktyki terenowe.

Obecnie urzędnik, który ma wykonywać czynności przenoszące odpowiedzialność za wyniki prac geodetów na organy administracji, zarabia średnio poniżej 3000 zł brutto miesięcznie. Niewielu z nich ma możliwość podnoszenia kwalifikacji (nb. w świetle obecnych przepisów prawa należy zapytać o sens szkolenia, gdyż zakres zadań realizowanych przez urząd, a zatem i zakres niezbędnych umiejętności pracowników, jest na obecnym poziomie zatrudnienia zbyt obszerny⁵).

4. Finansowanie administracji geodezyjnej i kartograficznej

Przepisy prawa wskazują podmioty mające obowiązek finansowania wymienionych w tych przepisach zadań nałożonych na powiatową administrację geodezyjną i kartograficzną.

Budżet rządowy

Ustawa w art. 4 ust 3 jednoznacznie nakłada obowiązek finansowania z budżetu Państwa lub Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym (FGZGiK), będącego w dyspozycji Głównego Geodety Kraju (GGK), kosztów zakładania osnow geodezyjnych, sporządzania mapy zasadniczej, ewidencji gruntów i budynków, [...].

⁴ Pojęcie „weryfikacja” zostało wprowadzone w miejsce pojęcia „kontrola”

⁵ W Niemczech, w urzędzie katastralnym (na poziomie odpowiadającym dużemu polskiemu powiatowi) zajmującym się prowadzeniem katastru (w Polsce jego substytutem jest ewidencja gruntów), zatrudnionych jest ok. 50 osób.

Zgodnie z zapisem art. 41 ust.3 ustawy środki Funduszu Geodezyjnego i Kartograficznego, są przeznaczone na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymywaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w szczególności na:

- 1) zakładanie, aktualizację i modernizację krajowego systemu informacji o terenie,[...], osnów geodezyjnych, mapy zasadniczej, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ewidencji gruntów i budynków;
- 2) zakup urządzeń i wyposażenia lokali niezbędnych do prowadzenia zasobu;
- 3) informatyzację zasobu, w tym zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania;
- 4) podnoszenie kwalifikacji pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zatrudnionych w związku z prowadzeniem zasobu poprzez pokrywanie kosztów szkoleń, porad i konferencji w zakresie udostępniania, aktualizacji, utrzymywania i rozwoju tego zasobu;

[...]

Budżet powiatu

Ustawa w art. 41b ust. 3 nakłada na powiat obowiązek finansowania następujących zadań:

- 1) przebudowa i remont lokali przeznaczonych do prowadzenia zasobu;
- 2) wyposażenie i utrzymanie w należyтым stanie technicznym lokali przeznaczonych do prowadzenia zasobu;
- 3) informatyzacja zasobu;
- 4) zakładanie, aktualizacja i modernizacja [...], osnów geodezyjnych, mapy zasadniczej, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ewidencji gruntów i budynków;
- 5) kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu, sposobu prowadzenia, gromadzenia i udostępnienia zasobu;⁶
- 6) wykonywanie ekspertyz i opracowań dotyczących stanu zasobu oraz jego potrzeb rozwojowych
- 7) zakup urządzeń, oprzyrządowania, sprzętu informatycznego, oprogramowania oraz sprzętu poligraficznego, niezbędnych do realizowania zadań wymienionych w pkt 1–6;
- 8) podnoszenie kwalifikacji pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zatrudnionych w związku z prowadzeniem zasobu poprzez pokrywanie kosztów szkoleń, porad i konferencji w zakresie udostępniania, aktualizacji, utrzymywania i rozwoju tego zasobu.

Finansowanie zadań powiatowej administracji geodezyjnej i kartograficznej

Zapisy dotyczące finansowania zadań nałożonych na powiatową administrację geodezyjną i kartograficzną są nieprecyzyjne. Poniżej wskazano zadania realizowane faktycznie przez powiaty oraz wskazane w prawie źródła finansowania.

Zadanie	Źródło
zakładanie, aktualizacja i modernizacja ewidencji gruntów, ewidencji budynków (projektowanych i wybudowanych), ewidencji lokali	GGK, Powiat
zakładanie osnów geodezyjnych	GGK, Powiat
aktualizacja i modernizacja osnów	Powiat
sporządzanie mapy zasadniczej	GGK
współdziałanie przy tworzeniu Krajowego Systemu Informacji o Terenie	GGK
weryfikacja opracowań geodezyjnych	?
okresowa weryfikacja danych zawartych w bazach danych (w rejestrach i mapach)	GGK
zakładanie, aktualizacja i modernizacja GESUT: ewidencji przewodów benzynowych,	Powiat

⁶ patrz pkt 3 - Weryfikacja opracowań przyjmowanych do zasobu

ewidencji sieci ciepłowniczych, ewidencji sieci elektroenergetycznej, ewidencji sieci gazowej, ewidencji sieci kanalizacyjnej, ewidencji sieci naftowej, ewidencji sieci telekomunikacyjnej, ewidencji sieci wodociągowej, ewidencji przewodów niezidentyfikowanych, ewidencji przewodów innych, ewidencji budowli podziemnych, ewidencji sieci projektowanych, ewidencji korytarzy przesyłowych (każda z tych ewidencji obejmuje elementy projektowane, w budowie i wybudowane, w każdej z tych ewidencji administracja rejestruje wiele danych technicznych o obiektach)	
budowa bazy danych Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu i Bazy Danych Obiektów Topograficznych	?
prowadzenie rejestru cen i wartości nieruchomości	?
koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	?
ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych,	?
przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości	?
prowadzenie powiatowych baz danych dla wszystkich wymienionych ewidencji oraz baz danych obiektów topograficznych, szczegółowych osnów geodezyjnych, baz danych meta danych, a także harmonizacja baz danych	?
udzielanie informacji i wydawanie zaświadczeń w zakresie danych gromadzonych w rejestrach, na mapach i w zbiorach dokumentów, tworzenie, prowadzenie i udostępnianie standardowych opracowań kartograficznych: map ewidencyjnych i map zasadniczych, udostępnianie baz danych lub ich części	?
obsługa wykonawców prac geodezyjnych - rejestracja prac, wydawanie materiałów, gromadzenie opracowań i prowadzenie ewidencji zgromadzonej dokumentacji, uwierzytelnianie dokumentów sporządzanych przez geodetów, wydawanie licencji	?
obsługa rzeczoznawców majątkowych	?
uczestnictwo w budowie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach	?
wykonywanie różnych czynności wymienianych w pismach Głównego Geodety Kraju, np. takich jak uzgadnianie granic administracyjnych dla potrzeb Państwowego Rejestru Granic	?

W świetle przepisów ustawy tylko niektóre z faktycznie realizowanych przez powiatową administrację geodezyjną i kartograficzną zadań mają wskazane prawem źródło finansowania, przy czym jedno z tych źródeł – GUGiK - praktycznie nie realizuje tego obowiązku.

Od 1999 roku powiaty finansują administrację geodezyjną i kartograficzną ponosząc przede wszystkim olbrzymie koszty utrzymania tej administracji. Wydatków tych nie rekompensują przychody z tytułu opłat zasilające od 2011 budżet powiatu (nb. działania GGK zmierzają do tego, aby przychody te, analogicznie do okresu sprzed 1 stycznia 2011, były w całości przeznaczone dla podmiotów gospodarczych, w szczególności na zakładanie baz danych, modernizacje, weryfikacje itp.).

Należy zwrócić uwagę na fakt, że powiaty ze środków finansowych mieszkańców powiatu (środków wspólnoty samorządowej) finansują zadania administracji rządowej (p. art. 6a ust.3).

Podział przychodów między organami

W myśl art. 40h i 40i jeśli starosta udostępni dane centralnego lub wojewódzkiego ośrodka komukolwiek (wykonawcy bądź interesantowi), to połowę przychodu odprowadza do GGK lub Marszałka. Natomiast starosta ma prawo do połowy przychodu ze sprzedaży materiałów zasobu powiatowego przez GGK i Marszałka tylko w przypadku sprzedaży materiałów wykonawcy prac geodezyjnych. W przypadku gdy GGK (Geoportal) bądź Marszałek, publikując dane powiatowych baz danych EGIB takie jak granice czy numery działek, będzie pobierał opłatę to nie odprowadzi do powiatu ani złotych.

Unijne miliardy wyłącznie dla firm

GGK przewiduje, że wydatki na modernizację ewidencji gruntów i budynków, zakładanie baz danych GESUT i BDOT500 będą rzędu miliardów złotych.

Art. 40a ust.3 skutkuje tym, że za materiały wydawane (w olbrzymiej ilości) na te prace nie będą pobierane opłaty, zatem całkowity koszt obsługi tych prac przez ośrodek dokumentacji poniesie powiat. Ponadto powiat będzie w całości pokrywał koszty utrzymania (aktualizacji i modernizacji) zbudowanych baz danych.

5. Niektóre inne skutki zmian w przepisach prawa

1. Rozporządzenie w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego nakłada na starostę obowiązek informatyzacji zasobu. Realizacja tego zadania wymaga uruchomienia bieżącej informatyzacji operatów składanych w ośrodku dokumentacji a także zinformowania całego zasobu w terminie do 31.12.2020. GGK nie przewiduje przeznaczenia ani krajowych ani unijnych środków na informatyzację dokumentacji zgromadzonej w zasobie geodezyjnym i kartograficznym.
2. Rozporządzenie w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego nakłada na starostę obowiązek reorganizacji sposobu gromadzenia i oznaczania dokumentacji zasobu geodezyjnego i kartograficznego. W efekcie nastąpi „wymieszanie” na półkach archiwum ważnej dokumentacji określającej prawa do gruntu (ok. 20% dokumentacji) z dokumentacją zawierającą m.in. informacje o trzęsawiskach, płotach itp. i innych tego typu „ważnych” informacji.
3. Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków mówi o umieszczaniu na wypisach i wyrysach klauzuli w brzmieniu „Dokument niniejszy jest przeznaczony do dokonywania wpisu w księdze wieczystej” (§ 52.7). Wg poprzednio obowiązujących przepisów klauzulę można było umieszczać na wydrukach komputerowych. Zapis ten umożliwiał opatrzenie tą klauzulą innych dokumentów niezbędnych do dokonania wpisu w księdze wieczystej.

W szczególności dotyczy to dokumentów zmiany przedstawiających stan dotychczasowy (wykreślany) oraz stan nowy (wpisywany). Właściciel, po dokonaniu podziału a przed dokonaniem sprzedaży, winien zmienić oznaczenie nieruchomości na zgodne z ewidencją gruntów, umożliwiając (po dokonaniu sprzedaży) odpisanie utworzonej w ramach podziału działki z jego księgi. Zmiana oznaczenia nieruchomości dokonywana jest na podstawie zestawienia zmian danych ewidencyjnych, odzwierciedlającego stan przed zmianą i po zmianie.

Do chwili zmiany rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków możliwe było opatrzenie takiego dokumentu (pod warunkiem, że był to wydruk komputerowy) bliżej niesprecyzowaną klauzulą. Zapis ten wykorzystywano do opatrzenia wykazu zmian danych ewidencyjnych klauzulą „Dokument niniejszy jest przeznaczony do dokonywania wpisu w księdze wieczystej”. W nowych przepisach brak zapisu, o którym mowa wyżej.

Rozporządzenie w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych (§76) stwierdza, że dokumenty będące podstawą wpisu (wypisy, wyrisy lub inne dokumenty) powinny być zaopatrzone w klauzulę właściwego organu prowadzącego ewidencję gruntów i budynków stwierdzającą, że są przeznaczone do dokonywania wpisów w księgach wieczystych.

Zatem brak klauzuli oznacza, że w praktyce sądy nie mają możliwości wpisów w księgach wieczystych zmian będących następstwem wydzielenia i sprzedaży części nieruchomości.

6. Błędne bądź niezrozumiałe zapisy ustawy

Art. 12d. 2. Uwierzytelnianie

Ustawa nie wymienia uwierzytelniania dokumentów w obowiązkach organu. Jedyne zapisy w ustawie (art. 12d) dotyczące uwierzytelniania (poza zapisem o pobieraniu opłat) stwierdza, że sposób i tryb

uwierzytelniania dokumentów opracowanych przez wykonawców prac geodezyjnych lub prac kartograficznych określony zostanie w drodze rozporządzenia.

Rozporządzenie „w sprawie sposobu i trybu uwierzytelniania [...]” ustala, że uwierzytelnienie dokumentów opracowanych przez wykonawców prac geodezyjnych lub prac kartograficznych następuje na wniosek, a uwierzytelnione dokumenty są opatrywane odpowiednimi klauzulami urzędowymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy.

W części powiatów geodeci składają wnioski o uwierzytelnienie pod rygorem nie opatrzenia dokumentów przeznaczonych dla podmiotu, na rzecz którego wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych realizuje prace, stosowną klauzulą wymienioną w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy („w sprawie organizacji i trybu prowadzenia zasobu [...]"). Jest to niezgodne z art. 12b ust. 5 ustawy, który mówi, że klauzulami urzędowymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 8 opatruje się wszystkie dokumenty sporządzone dla podmiotu, na rzecz którego wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych realizuje prace, w wyniku których przyjęto materiały do zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Działania powiatów wynikają z faktu, że zarówno uwierzytelnienie, jak i wykonanie czynności opatrzenia dokumentu klauzulą dokonuje się poprzez umieszczenie w obu przypadkach tej samej klauzuli na dokumencie przeznaczonym na rzecz podmiotu zamawiającego usługę wykonawcy prac geodezyjnych (treść klauzuli brzmi następująco: „*Poświadcza się, że niniejszy dokument został opracowany w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych, których rezultaty zawiera operat techniczny wpisany do ewidencji materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego*”).

Art. 22 ust.2 Obowiązek zgłaszania zmian

Literalnie podchodząc do treści przepisu (patrz: casus przecinka w ustawie o ...) obowiązek zgłaszania zmian nie dotyczy zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

„2. Podmioty, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, zgłaszają właściwemu staroście zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków, w terminie 30 dni, licząc od dnia powstania tych zmian. Obowiązek ten nie dotyczy zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, wynikających z aktów normatywnych, [...]”

Z zapisu wynika, że zarówno osoba, która zgłosi zmiany jak i osoba która nie zgłosi zmiany działa zgodnie z prawem.

Art. 22 ust.2 Aktualizacja operatu na podstawie dokumentacji architektoniczno-budowlanej,

Ustawa przytacza pojęcie „dokumentacja architektoniczno-budowlana przechowywana przez organy administracji architektoniczno-budowlanej”.

2. Podmioty, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, zgłaszają właściwemu staroście zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków [...]. Obowiązek ten nie dotyczy zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, wynikających z [...] dokumentacji architektoniczno-budowlanej przechowywanej przez organy administracji architektoniczno-budowlanej.

Pojęcie dokumentacja architektoniczno-budowlana jest niezdefiniowane. Kwestia jest niezwykle istotna, gdyż wynika z niego obowiązek wyszukiwania w tej dokumentacji przez pracowników starostwa danych o budynkach i lokalach.

Art. 23 ust.1. Przekazywanie orzeczeń przez sądy

Wymienia się obowiązek przekazywania przez sądy odpisów prawomocnych orzeczeń w sprawie o nabycie praw do spadku natomiast nie wymienia się orzeczeń o nabycie spadku (pojęcie „nabycie praw do spadku” występuje w art. 1027 Kodeksu Cywilnego).

Sądy przekazują właściwemu staroście:

- 1) odpisy prawomocnych orzeczeń sądowych w sprawach o:*
  - a) własność nieruchomości lub jej części, w szczególności dotyczących:*
    - stwierdzenia nabycia prawa własności do nieruchomości przez zasiedzenie,*
    - nabycia praw do spadku,*
    - działu spadku,*
    - zniesienia współwłasności,*
    - podziału majątku wspólnego,*

- potwierdzenia nabycia prawa własności w wyniku uwłaszczenia,
- b) wydanie nieruchomości lub jej części,
- c) rozgraniczenie nieruchomości;

Orzeczenie o nabyciu praw do spadku nie może być podstawą wpisu prawa własności w ewidencji gruntów i budynków gdyż nie odnosi się do (konkretnej) nieruchomości (nb. wpisy praw w EGiB powinny być dokonywane wyłącznie po dokonaniu wpisu w księgach wieczystych, na podstawie zawiadomienia o wpisie w księdze wieczystej).

Art. 23 ust.3. p.1 i 2 w związku z ust. 6. Przekazywanie przez organy odpisów decyzji, zgłoszeń i in.

W świetle tego artykułu do zbioru dowodów operatu ewidencyjnego (dokumentacja będąca podstawą wpisu) nie dotrą dokumenty sporządzane w ramach wykonywania zadań starosty, dotyczące władania gruntami Skarbu Państwa i powiatów, scalenia gruntów, wymiany gruntów, zatwierdzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów, ustalenia linii brzegu, pozwolenia na budowę budynku, rozbiórki budynku (p. art.23 ust.6 w powiązaniu z art.22 ust.1).

Art.23 ust.3 p.3 Zawiadomienie o zmianach w PESEL

Ustawa o ewidencji ludności nie przewiduje zawiadamiania o wpisie w PESEL. Gdyby jednak przepis ustawy wprowadzić w życie właściwy minister winien zawiadamiać każdy organ prowadzący EGiB o wszystkich zmianach w PESEL a organ prowadzący EGiB musiałby pośród wszystkich zawiadomień znaleźć właściwe do wniesienia zmiany w EGiB.

Art. 24 ust.2b p.1f Aktualizacja operatu na podstawie zgłoszeń do których organ nie wniósł sprzeciwu

W przypadku gdy Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wnieśli sprzeciw co do użytkowania wybudowanego obiektu do starostwa nie dotrze żadna informacja. W momencie wydania sprzeciwu na mapach i w rejestrach budynek już istnieje (dane są wprowadzane dwukrotnie: na podstawie operatu tyczenia i dokumentacji projektowej oraz po raz drugi na podstawie operatu powykonawczego). Może zdarzyć się (jeśli inwestor zgłosi zmianę), że starosta zaktualizuje ewidencję i wyda dokument, w oparciu o który dokonane zostaną czynności prawne tak jakby budynek był oddany do użytkowania.

Art. 24 ust.2b p.1g Aktualizacja operatu na podstawie wpisów w innych rejestrach publicznych

Rejestr publiczny jest to rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji, służący do realizacji zadań publicznych, prowadzony przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych (art.3 p.5 ustawy o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne). Wykaz rejestrów (w tym publicznych) był prowadzony w Krajowej Ewidencji Systemów Teleinformatycznych i Rejestrów Publicznych, którą do 17 czerwca 2010 r. prowadził Departament Informatyzacji MSWiA. Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 230) z dniem 17 czerwca 2010 r. uchyliła obowiązek prowadzenia Krajowej Ewidencji Systemów Teleinformatycznych i Rejestrów Publicznych.

Nie wiadomo zatem kiedy i na podstawie jakiego dokumentu należy dokonać wpisu.

Art. 24 ust.2b p.1h oraz p.2 Aktualizacja operatu w drodze decyzji

Ustawodawca wprowadzając tryb decyzji administracyjnej przy wpisie nie skorzystał z możliwości wynikającej z zapisu art. 130 §3 p.2 KPA (o natychmiastowym wykonaniu decyzji). Następstwem jest konieczność wstrzymania się od wpisu do czasu kiedy decyzja stanie się ostateczna.

Wykonawca nie zawsze będzie w stanie skłonić właściciela aby złożył wniosek o wpis do ewidencji. Co więcej osoba taka może odwoływać się od decyzji o wpisie. Czynności administracyjne, np. dotyczące ustalenia przebiegu granic w ramach przygotowania terenu pod inwestycję, mogą ulec znacznemu wydłużeniu.

W przypadku gdy wydanie wypisu/wyrysu trzeba poprzedzić korektą w bazie danych ewidencyjnych, wydanie dokumentu będzie mogło się odbyć dopiero gdy decyzja o wpisie stanie się ostateczna.

Art. 24a Modernizacja ewidencji gruntów i budynków

Przez 11 lat (od listopada 2003 roku) wynikiem modernizacji były operaty ewidencji gruntów i budynków (opracowane kosztem setek milionów złotych). Nie wiadomo czym od strony formalnej był ten operat. Uznawano, że jest to operat ewidencyjny w rozumieniu art. 24 ustawy. Ta interpretacja wymagała uznania dotychczasowego operatu ewidencyjnego za zbiór nie wchodzący w skład państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Obecnie uznaje się, że dane zawarte w projekcie operatu opisowo-kartograficznego podlegają ujawnieniu w bazie danych ewidencji gruntów i budynków. Zakładając, że operat ten zostanie wprowadzony do zbioru dowodów wpisu operatu ewidencyjnego, przestanie on być w świetle nowych przepisów prawa składnikiem zasobu geodezyjnego i kartograficznego (p. §.5 rozporządzenia w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego).

Materiały nie wchodzące w skład zasobu nie są objęte przepisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Art.27 Zakładanie i prowadzenie GESUT

GESUT obejmuje 16 ewidencji (różne rodzaje sieci). W każdej z nich należy ewidencjonować sieci projektowane, w budowie i istniejące. Obecne rozporządzenie zawiera na 96 stronach katalog obiektów bazy danych GESUT. Klasyfikacja obiektów bazy danych GESUT zawiera 90 pozycji. Tryb i standardy techniczne aktualizacji bazy danych GESUT (i BDOT500) zawarte są w jednym zdaniu w brzmieniu „Aktualizacja danych następuje na bieżąco, niezwłocznie po uzyskaniu nowych informacji”. Zbudowane ewidencje będą prowadzone w nieokreślony przez prawodawcę sposób. Koszty budowy baz danych GESUT są bliżej nieokreślone, ale należy szacować je w granicach miliardów złotych.

Art.28e Współdziałanie z władającymi sieciami w procesie zakładania i prowadzenia GESUT

Ustawa nakłada na podmioty obowiązek wydawania opinii w odniesieniu do treści bazy inicjalnej oraz do delegowania przedstawicieli na narady koordynacyjne. Nie wymienia w obowiązkach żadnych czynności związanych z prowadzeniem GESUT. Zatem współpracy zapewniającej kompletność danych nie będzie.

Art.40 ust 8 Skład powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Art40.8. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym:

- 1) rodzaje materiałów i zbiorów danych gromadzonych odpowiednio w centralnym zasobie geodezyjnym i kartograficznym, wojewódzkim zasobie geodezyjnym i kartograficznym oraz powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym,*

Obowiązujące rozporządzenie w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego z dnia 5 września 2013 r. spowodowało usunięcie (formalne) z zasobu zbioru dowodów operatu ewidencyjnego. Wątpliwości budzi także przynależność do zasobu map zasadniczych oraz ewidencyjnych utworzonych tradycyjnymi metodami (przed informatyzacją).

W rozporządzeniu wymienia się jako składniki zasobu mapy ewidencyjne i mapy zasadnicze. Są to jednakże mapy, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2 ustawy, tzn są to mapy utworzone na podstawie zbiorów danych zawartych w bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a i 1b ustawy. Zapis nie dotyczy zatem map utworzonych metodami tradycyjnymi.

§ 5. W powiatowej części zasobu są gromadzone:

[...]

- 2) mapy ewidencyjne oraz mapy zasadnicze, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2 ustawy;*

W rozporządzeniu wymienia się także jako składniki zasobu inne opracowania powstałe w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych.

§ 5. W powiatowej części zasobu są gromadzone:

[...]

6) inne opracowania powstałe w wyniku wykonania prac geodezyjnych i kartograficznych [...].

Jednakże mapy ewidencyjna i zasadnicza nie są (w świetle zapisów ustawy) opracowaniami powstałymi w wyniku prac geodezyjnych, gdyż zgodnie z art.2 p.1 ustawy w ramach prac geodezyjnych wykonuje się jedynie opracowania geodezyjno-kartograficzne na potrzeby budownictwa.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) pracach geodezyjnych - rozumie się przez to:

a) projektowanie i wykonywanie pomiarów [...]

b) projektowanie i wykonywanie zobrazowań lotniczych oraz zobrazowań satelitarnych [...]

c) obliczanie lub przetwarzanie wyników pomiarów, opracowań i zobrazowań, o których mowa w lit. a i b,

d) tworzenie określonych w ustawie zbiorów danych, ortofotomapy, oraz dokumentacji geodezyjnej na potrzeby postępowań administracyjnych, postępowań sądowych oraz czynności cywilnoprawnych związanych z nieruchomościami, a także wykonywanie opracowań geodezyjno-kartograficznych na potrzeby budownictwa;

Przedmiotowe mapy nie są także (w świetle zapisów ustawy) opracowaniami powstałymi w wyniku prac kartograficznych, gdyż zgodnie z art.2 p.2 ustawy w ramach prac kartograficznych wykonuje się jedynie mapy topograficzne, mapy ogólnogeograficzne oraz kartograficzne opracowania tematyczne i specjalne.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

2) pracach kartograficznych - rozumie się przez to wykonywanie map topograficznych, map ogólnogeograficznych oraz kartograficznych opracowań tematycznych i specjalnych;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2011 r. w sprawie rodzajów kartograficznych opracowań tematycznych i specjalnych nie wymienia mapy zasadniczej i mapy ewidencyjnej.

Należy zbadać, jaka jeszcze część materiałów będących w dyspozycji starosty, uznawana dotychczas za składniki zasobu, nie spełnia warunków określonych w §5 rozporządzenia.

Materiały nie wchodzące w skład zasobu nie są objęte przepisami ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne.

Art. 40a ust.1, art. 40b ust.1 Pobieranie opłat

Zapis art.40a ust.1 stwierdza, że materiały zasobu udostępnia się odpłatnie, natomiast w art. 40b wymieniono, za co organy administracji geodezyjnej i kartograficznej prowadzące państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny pobierają opłatę

Art. 40a. 1. Organ prowadzący państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny udostępnia materiały zasobu odpłatnie.

Art.40b. 1. Organ prowadzący państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny pobiera opłaty za:

W świetle tych zapisów zastosowanie ma jedynie tabela 16 lp 3-6 i tabela 17 załącznika do ustawy.

Jeśli interpretacja powyższa zostałaby uznana za niewłaściwą to jako podstawę poboru opłaty uznać należy niezależnie zarówno art. 40a ust.1 jak i art. 40b ust.1.

Odnosząc się do art. 40a ust.1 należy przytoczyć zapisy rozporządzenia w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego mówiące jakie są rodzaje materiałów i zbiorów danych gromadzonych w powiatowej części zasobu

§ 5. W powiatowej części zasobu są gromadzone:

1) bazy danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3, 7 i 10 oraz ust. 1b ustawy;

2) mapy ewidencyjne oraz mapy zasadnicze, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2 ustawy;

3) operaty techniczne powstałe w wyniku wykonania prac geodezyjnych lub kartograficznych ...

4) cyfrowe zbiory kopii dokumentów wchodzących w skład operatów technicznych, o których mowa w pkt 3;

5) wyciągi z operatów szacunkowych ...

6) inne opracowania powstałe w wyniku wykonania prac geodezyjnych i kartograficznych oraz kopie baz danych pozyskane z centralnej i wojewódzkiej części zasobu, niezbędne do realizacji zadań starosty w dziedzinie geodezji i kartografii.

Powstaje pytanie: czy opłaty odnoszą się do wymienionych materiałów czy do kopii tych materiałów? Jeśli wydawane są kopie materiałów, to należy postawić pytanie: czy zapisy ustawy można odnieść do kopii? Ustawa mówi jednoznacznie o wydawaniu materiałów (a więc oryginałów) a nie o wydawaniu

kopii materiałów. Zatem powstaje kolejne pytanie: czy pobieranie opłat za kopie materiałów zasobu jest prawnie uzasadnione?

Kolejną jest kwestia pobierania opłat za wypisy i wyrisy z operatu ewidencyjnego. W przypadku art. 40b ust.1 należy odnieść się do p.2 ustępu 1 w brzmieniu:

*Art.40b. 1. Organy prowadzące państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny pobierają opłaty za:
2) sporządzanie i wydanie wypisów oraz wyrysów z operatu ewidencji gruntów i budynków;*

Obecnie operat taki nie istnieje. Był on zdefiniowany w art. 24a przed zmianą ustawy następująco:

Art. 24a. 8. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, projekt operatu opisowo-kartograficznego staje się operatem ewidencji gruntów i budynków.

Oczywistym jest zatem, że operat ewidencji gruntów i budynków nie można utożsamiać z operatem ewidencyjnym, o którym była i jest mowa w art. 24 ust.1 ustawy.

*Art. 24. 1. Informacje, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2, zawiera operat ewidencyjny, który składa się z:
1) bazy danych, ...
2) zbioru dokumentów uzasadniających wpisy do bazy danych.*

Uznanie art. 40b ust.1 p.2 za podstawę poboru opłat za wypisy i wyrisy należy zatem uznać za niewłaściwe. Uznanie art. 40a ust.1 jest także niewłaściwe ze względu na fakt, iż wypisy i wyrisy nie są one wymienione jako składniki powiatowej części zasobu w rozporządzeniu w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Art. 40j. ust. 1 Waloryzacja materiałów lecz nie usług

Zapisy art. 40j zezwalają wyłącznie na waloryzację stawek opłat za materiały.

Art. 40j. 1. Stawki opłat za udostępnianie materiałów zasobu, określone w załączniku do ustawy, podlegają corocznej waloryzacji

Art. 41, ust.3 p.1, art 41b ust.3 p.4 Zakładanie aktualizacja i modernizacja mapy zasadniczej

Zapisy ustawy jednoznacznie mówią o finansowaniu prac polegających na zakładaniu, aktualizacji i modernizacji mapy zasadniczej.

*Art. 41.3. Środki Funduszu są przeznaczone na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymywaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w szczególności na:
1) zakładanie, aktualizację i modernizację [...], mapy zasadniczej, [...];*

*Art. 41b.3. Z budżetu odpowiednio samorządu województwa i powiatu finansowane są zadania związane z gromadzeniem, aktualizacją, uzupełnianiem, udostępnianiem i zabezpieczaniem zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz wyłączeniem materiałów z zasobu, w tym w szczególności:
4) zakładanie, aktualizacja i modernizacja [...], mapy zasadniczej, [...];*

Mapa zasadnicza jest standardowym opracowaniem kartograficznym, „tworzonym na podstawie odpowiednich zbiorów danych zawartych w bazach danych...” (art. 4 ust. 1e). Zatem mapy zasadniczej się nie zakłada, nie aktualizuje i nie modernizuje.

Art. 41, ust.3 p.5 Finansowanie kontroli

Zapisy ustawy nakładają na powiat obowiązek finansowania kontroli opracowań przyjmowanych do zasobu, kontroli sposobu prowadzenia, gromadzenia i udostępniania zasobu.

*Art. 41.3. Środki Funduszu są przeznaczone na dofinansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymywaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w szczególności na:
5) kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu, sposobu prowadzenia, gromadzenia i udostępnienia zasobu;*

Zgodnie z brzmieniem nowowprowadzonego art. 12b organy nie wykonują kontroli opracowań przyjmowanych do zasobu lecz je weryfikują.

Art. 12b. 1. Organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, do którego przekazane zostały zbiory danych lub inne materiały stanowiące wyniki prac geodezyjnych lub prac kartograficznych, niezwłocznie weryfikuje je pod względem zgodności z przepisami prawa obowiązującymi w geodezji i kartografii, w szczególności dotyczącymi [...]

Ponadto (co należy uznać za kuriozalne) finansują kontrolę sposobu prowadzenia, gromadzenia i udostępniania zasobu (czy powiaty będą obciążane przez instytucje kontrolujące za koszty przeprowadzenia kontroli?)

Rozdział 8a Zadania gminy dotyczące ewidencji miejscowości, ulic i adresów

Na gminy nie nałożono obowiązku zawiadamiania organu prowadzącego EGiB o zmianie danych adresowych. Zatem dane adresowe nieruchomości będą niekompletne.

Załącznik do ustawy

1. W załączniku do ustawy wprowadzono wskaźnik T, który ma mieć zastosowanie w przypadku okresowego udostępniania materiałów zasobu za pomocą usług sieciowych.

3. *Przy ustalaniu wysokości opłat stosuje się współczynniki korygujące:*

7) T – w przypadku okresowego udostępniania materiałów zasobu za pomocą usług sieciowych.

Wskaźnik ten przywołano jednak jedynie w przypadku usługi systemu teleinformatycznego „ASG-EUPOS” (system umożliwiający dokonywanie pomiarów metodą satelitarną).

2. W załączniku, w przypadku jednorazowego udostępniania materiałów zasobu, różnicuje się opłatę w zależności od tego czy jest to „usługa sieciowa” czy „udostępnienie pliku drogą elektroniczną”.

6. *W przypadku jednorazowego udostępniania materiałów zasobu współczynnik SU stosuje się w wysokości:*

1,0 – w przypadku udostępniania materiałów zasobu na zewnętrznym nośniku danych elektronicznych lub w postaci plików danych przekazywanych drogą elektroniczną albo w postaci drukowanej;

0,8 – w przypadku udostępniania materiałów zasobu w postaci elektronicznej za pomocą usług sieciowych

Nie wiadomo, co należy rozumieć przez „jednorazowe udostępnianie materiałów zasobu”.

Nie wiadomo, co to jest usługa sieciowa. Czy przekazywanie plików danych drogą elektroniczną (przez Internet) jest czy nie jest usługą sieciową?

7. Brak dokumentu uprawniającego do wstępu na grunt

Ustawa nie podaje jaki dokument uprawnia do wejścia wykonawcy prac geodezyjnych na grunt i do obiektu budowlanego i wykonywania czynności wymienionych w art. 13 ustawy.

Wg dotychczas obowiązujących przepisów (rozporządzenie w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych [...]) dokumentem takim było potwierdzone przez ośrodek zgłoszenie.

§ 4. 1. Zgłoszenie sporządzane jest przez wykonawcę w dwóch egzemplarzach, z których jeden, po wypełnieniu i potwierdzeniu przez ośrodek, zwracany jest wykonawcy, a drugi przechowywany jest przez ośrodek.

Zgłoszenie to zawierało klauzulę:

Niniejsze zgłoszenie, potwierdzone przez ośrodek dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, okazuje się właścicielowi lub osobie władającej nieruchomością jako dokument upoważniający wykonawcę prac geodezyjnych do wstępu na grunt i do obiektów budowlanych oraz do wykonywania czynności przewidzianych w art.13 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086 i Nr 120, poz. 1268).

Wg przepisów ustawy zgłoszenia się nie potwierdza. Nie zawiera ono również klauzuli.